

◆ Dış ticarete yönelik üretimde ikinci, ihracatta birinci sırada olan uncuların hedefi AB fiyatlarında mal satmak

Türkiye dünyanın un lideri oldu

SEDA GÖK-ANKARA

Türk un sanayi, 2005 yılından sonra en yüksek ihracat rakamına ulaşarak dünya pazarının hakimi oldu. Türkiye genelinde 650 işletmede 15 bin kişiye istihdam sağlayan Türk un sanayi, 2013 yılı sonu itibarıyla 2 milyon 65 bin ton ve 1 milyar dolar döviz geliri ile kendi alanında rekor kırdı. Bu rekor sektöre dünya liderliğini getirirken, 2014 yılında ise 2 milyon 500 bin ton ihracat ile dünya pazarının yüzde 25'ne hakim olma hedefi belirlendi.

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Başkanı Erhan Özmen, 2005 yılında 2 milyon 40 bin ton olan ihracat değerinin 2012 yılında 2 milyon ton, 2013 yılında 2 milyon 65 bin tona ulaştığını söyledi. TİCARET Gazetesi'ne değerlendirmelerde bulunan Özmen, "Dünya un ticareti 10 milyon ton. Türkiye şu andaki rakamlarla bu pazarın yüzde 20'sine hakim durumda. 2014 yılında 2 milyon 500 bin ton rakamına ulaşacağız. Bu yılın daha güzel geçeceğini düşünüyoruz" dedi.

Hala pazarda üretim konusunda birinci olan Kazakistan'ın 270 dolara, ikinci sırada olan Türkiye'nin 420 dolara mal satışına dikkat çeken Özmen, Avrupa Birliği'nin ise dünyaya 470 dolara un satışı yaptığını vurguladı. Özmen, "Dünya pazarında Türk ürünleri konusunda önemli bir algı oluşturduk. Yakın zamanda bu marj iyice daralacak ve AB fiyatlarında un satacağız" dedi.

YENİ PAZARLAR KEŞFEDİYORUZ

Dünya genelinde 100 ülkeye ihracat yaptıklarını ve sürekli yeni Pazar arayışının sürdüğüne dikkat çeken Özmen, bu konuda sektörün gerek sivil toplum kuruluşları gerekse Ekonomi Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve TMO ile sıkı işbirliği yaptığını kaydetti. Özmen, "Un sanayinin gelişmesi için yeni pazarlara giriyoruz. AB'nin hakim olduğu pazarlara odaklandık. Hem mevcut pazarlarımızda büyütüyoruz, hem de zaman zaman anti dumping uygulamalarıyla karşılaştığımız ülkelere yöneliyoruz.

Filipinler gibi... Endonezya pazarında da ciddi yol ala-

cağını düşünüyoruz. Önemli ihracat rakamlarına ulaşacağız. Afrika'daki diğer pazarlarımızda ivme kazanacak" dedi. Türk un sektörünün ihracat yaptığı ülke sıralamasında halen liderliğin Irak'ta olduğunu hatırlatan Özmen, diğer ülkeleri Suriye, Birleşik Arap Emirlikleri olarak sıraladı. Özmen, "Ülke sayısı olarak mevcut yapıyı koruyacağız. Çünkü navlun başlığı önemli. Komşu pazarlardaki avantajlarımızı kullanacağız. Bu yılda dolar bazında 1 milyar doların üzerinde ihracat yapma hedefindeyiz. Sektör olarak uzun vadeli hedefler belirleyemiyoruz. 10 yıl için de komşu ülkelerde ne olacağını, pazarda ne olacağını bilmiyoruz. Un sanayine uy-

■ **İç pazarda ekme konusunda bilgi kirliliği yaşandığını anlatan Özmen, "Herkes konuşuyor. Ekme konusunda spekülasyonlar çok fazla. Kafa karışıklığı ekme tüketimimizi azaltıyor. Beyaz ekme tüketimi önemlidir. Kamuoyunu bilgilendirmeden çalışmalarımıza önem veriyoruz. Yurtiçi ve yurtdışından akademisyenler vasıtasıyla ekmeğin önemi konusunda bilgilendiriyoruz.**

lanan anti dumping uygulamaları var. Bu nedenle 2023 için iddialı hedefler belirlemiyoruz. Dünya birinciliğimizi koruma hedefindeyiz. 2014 yılında dünya un ticaretinin dörtte birine sahip olacağız" diye konuştu.

MARKAŞMA BAŞARISI

Dünya pazarlarında Türk unu konusunda iyi bir algı oluşturdularına değinen Özmen, bu konuda şu bilgileri verdi: "20 yıl önce Rusya, Türk cumhuriyetlerinde "Türk makarnası unu satılmaz" diye yazılar gördük. İhracat yapmayı öğrendiğimiz dönem de kötü ürünler gönderdik.

Ancak sonrasında iyi rekabet ve doğru yatırımlarla dünyada iyi bir rol biçtik kendimize. AB ile yarışacak güce ulaştık. Fransa, Belçika ve İngiltere dünyada lider iken, şimdi değerler değişti. Artık dünyada un ticaretini Türkiye, Kazakistan ve AB yönetiyor."

FİRMA SAYISI AZALACAK

Türkiye'de 2008 yılında hazırladıkları envanter çalışmasına göre 700 olan firma sayısının bugün 650'ye gerilediğini tahmin ettiğini vurgulayan Özmen, önümüzdeki dönemde bu sayının

500'e kadar düşebileceğinin öngörülebileceğini kaydetti. Özmen, sektördeki kapasite kullanım oranının ise yüzde 45 olduğuna dikkat çekerek, "Bir tarafta tesisler modernize oluyorlar. Teknolojilerini yeniliyorlar. Diğer taraftan ise kendini buna hazırlayamayan firmalar kapanıyor. Firmalar azalıyor. Dünya genelinde oyuncu sayısı azalma eğiliminde" dedi.

"BİLGİ KİRLİLİĞİ YAŞANIYOR"

İç pazarda ekme konusunda bilgi kirliliği yaşandığını anlatan Özmen, "Herkes konuşuyor. Ekme konusunda spekülasyonlar çok fazla. Kafa karışıklığı ekme tüketimimizi azaltıyor. Beyaz ekme tüketimi önemlidir. Kamuoyunu bilgilendirme çalışmalarımıza önem veriyoruz. Yurtiçi ve yurtdışından akademisyenler vasıtasıyla ekmeğin önemi konusunda bilgilendiriyoruz. Küçük çocukların beyaz ekme, yetişkinlerin de tahıllı artırılmış ekme tüketmesini öneriyoruz. Son dönemde butik ürünler tercih ediliyor. Beyaz ekme kent merkezlerinde kaçış var. Bu bir tercih meselesi. Slo-ganımız, "Buğdayımızı, unu-

muzu ekmeğimizin dününü anlamak, bugününe değer vermek ve geleceğini korumak zorundayız." Bizim en büyük amacımız budur. Yanlış bilenen bilgileri düzeltmek için toplumsal bilgilendirme çalışmalarına ağırlık vereceğiz. Ekmeği tebliği değışti ve kepekli ön plana çıktı. Biz de buna destek vereceğiz. Kamu spotu hazırladık. Dilara Kocak ile ortak çalışma yaptık. Buğdaydan ekmeğe kadar olan süreç anlatılıyor. Bunu kullanacağız" diye konuştu.

ULUSLARARASI REKABETE HAZIRLANMALIYIZ

Sektördeki atıl kapasitenin önüne geçmek ve verimli yatırımlar yapılması konusunda bilgilendirme çalışmalarının öneminde değinen Özmen, "Bin ton gün kapasiteli tesislerin kurulmasına yönelik yol almamız. Küçük ölçekli şirketler çok rantabl değil. Kamu kesiminin politika oluşturması için özel hazırladığımız raporları sunacağız. Firmaların uluslararası rekabete hazır olmasını sağlamak istiyoruz" dedi.

TARIMDA REFORM İHTİYACI

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında buğday ithalatı yaptıklarına da değinen Özmen, "Türkiye buğday üretiminin yüzde 20'si kadar ithalat yapıyoruz. Bunu işleyip un olarak ihraç ediyoruz. Parçaları arazi yapısı nedeniyle büyük miktarları üretilmeye yönelik arazilerimiz yok. Bunun giderilmesi için tarımda reformlara ihtiyaç var" diye konuştu.